

Limburgse titel Fred Schotanus uit Oirsbeek

Het kampioenschap van Limburg 2009 bij de veteranen (60-plus) is een prooi geworden voor Fred Schotanus uit Oirsbeek, lid van de clubs SV Schaesberg en GESS Sittard.

Op de tweede plaats eindigde Tjoe-Liong Kwee; derde werd Henk Boer (beiden lid van MSV-VSM, Maastricht). Kampioen Fred Schotanus koos op verzoek twee partijen uit voor publicatie.

Fred Schotanus - Tjoe Liong Kwee
1.e4 c6 2.d3 d5 3.Pd2 e5 4.g3 Ld6
5.Lg2 Pf6 6.Pe2 Pbd7 7.h3 Pb6 8.o-o
9.g4 Kh8 10.Pg3 g6 11.Pf3 Pg8
12.Ld2 f6 13.Dc1 Kg7 14.c4 De7
15.Ph4 Le6 16.b3 dxc4 17.dxc4 Pd7

18.Dc2
ZIE DIAGRAM 1
18...f5? (*hier waren 18...Tfd8 en 18...Lb4 de aangewezen zetten*)
19.exf5 Dxh4 20.fxe6 Lc5 21.Pe4 Ld4?

ZIE DIAGRAM 2
22.Lg5 en de zwarte dame heeft zich laten insluiten (1-0).

Gerrit de Wit - Fred Schotanus
1.e4 c6 2.d4 d5 3.Pc3 dxe4 4.Pxe4 Lf5
(*de Klassieke Variant in de Caro-Kann*)

V.l.n.r. Fred Schotanus, Tjoe Liong Kwee en Henk Boer. foto Frank Clevers

5.Pg3
(*wit gaat proberen om de actieve zwarte loper in het nauw te drijven*)
5...Lg6 6.h4 h6 7.Pf3 Pd7
(*kennelijk kennen beide spelers de theorie goed, want ze volgen die nog steeds. Met 7...Pd7 wordt 8.Pe5 verhinderd*)

8.h5 Lh7 9.Ld3 Lxd3 10.Dxd3
(*in de theorie is dit nog allemaal bekend. IGM Paul van der Sterren bespreekt deze variant uitgebreid in zijn boek 'De wereld van de schaakopening, deel 3', waarvan we bij deze bespreking gebruik maken. Ook de komende paar zetten zijn in de theorie bekend*)

10...Dc7 11.Ld2 e6 12.o-o-0 Pgf6
13.Pe4 Pxe4 14.Dxe4 Pf6 15.De2 Ld6
16.g3 o-o 17.Pe5 c5 18.Lc3 Pd5 19.f4
ZIE DIAGRAM 3

DIAGRAM 1

DIAGRAM 3

Zwart gaat een gat slaan rond de koning
19...Pxc3 20.bxc3 cxd4 21.Txd4 La3+
De loper duikt in het gat en de koning moet op de vlucht

DIAGRAM 2

DIAGRAM 4

22.Kd2 Tac8 23.Tc4 Tfd8+ 24.Ke3 Lc5+ 25.Kf3 b5 26.Te4 Db7 27.Kg2
ZIE DIAGRAM 4
27...f5 en wit geeft op, aangezien de toren verloren gaat (0-1).

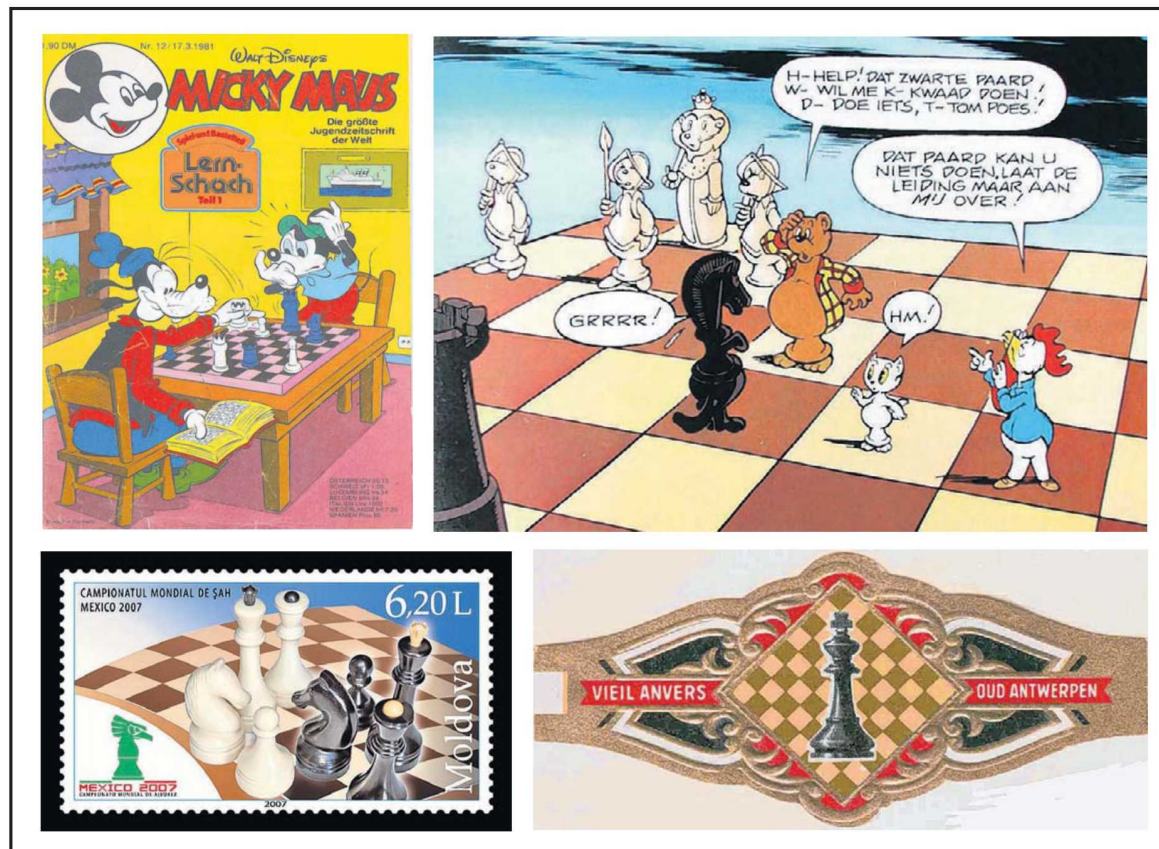
Verzamelaarsvereniging bestaat 25 jaar

De landelijke vereniging van schaakverzamelaars, de **Motiefgroep Schaken**, bestaat 25 jaar.

De leden verzamelen alles, als het maar met schaken te maken heeft.

Neem nou bijvoorbeeld graven, overlijdensadvertenties en bidprentjes. De nabestaanden van bekende en minder bekende schakers vinden het vaak heel toepasselijk om een schaaktekst of schaakafbeelding te (laten) maken op het graf van de overledene of op het bidprentje of in de overlijdensadvertentie.

Een ander voorbeeld is de schaakfilatelie. Sommige liefhebbers hebben zich volledig gericht op het verzamelen van schaakpostzegels. Sommigen hebben meer dan duizend verschillende schaakzegels. In talloze landen worden schaakpostzegels uitgegeven (zelfs landen waar niet geschaakt wordt). Verzamelaar Hans Blokland uit Capelle a/d IJssel heeft schaakzegels uit naar schatting 160 verschillende lan-

den. De afbeeldingen op de zegels lopen uiteen van schaakstellingen, wereldkampioenen, speciale bor-

den, spelers, spellen en schilderijen. Hoewel de filatelie al heel oud is, is de schaakfilatelie nog be-

trekkelijk jong. De allereerste schaakzegel ooit werd uitgegeven in Bulgarije in 1947. Tot de jaren

tachtig zijn er zo'n 500 uitgekomen, geen astronomisch aantal. Daarna zijn er echter massa's uitgegeven en er komen voortdurend nieuwe zegels uit.

Een aantal voorbeelden van wat er nog meer verzameld wordt: schaakboeken, schaakstukken, schaakborden, ansichtkaarten, poststempels, eerste-dagenveloppen, bierblikjes, bankbiljetten, munten, speldjes, telefoonkaarten, schilderijen, stripverhalen, stropdassen, porseleinen beeldjes, suikerzakjes, sigarenbandjes, bierviltjes, advertenties, handtekeningen, curiosa, straatnamen, cafénamen.

De Motiefgroep Schaken telt 169 leden. Tweemaal per jaar is er een contactdag. Dan kan er gekocht en geruild worden en is er een veiling. Er kan dan op allerlei objecten geboden worden. Wie niet aanwezig kan zijn, kan schriftelijk bieden. De website van de vereniging is www.euwe.nl

Schakende mijnwerkers in Lutterade

'Men hoort slechts af en toe het zachte getik van de schaakstukken, die op het bord van plaats veranderen, ofwel in de schaakdoos hun eervolle taak beëindigen'.

Deze zin komt uit een artikel in juli 1946 van het tijdschrift 'Steenkool', het bedrijfstijdschrift van de Nederlandse steenkolenmijnen. Van een bevriende schaakverzamelaar ontving ik onlangs een kopie van dat artikel. Het doet verslag van een grote schaakwedstrijd waar maar liefst 160 schakers aan deelnamen. Plaats van handeling op vrijdag 7 juni 1946 was de hal van het Centraal Laboratorium in Lutterade. De schakers waren werkzaam op Staatsmijn Maurits, Stikstofbindingsbedrijf, Cokesfabriek Maurits en Centraal Laboratorium. Citaat: 'Daar speelden bedrijfsleiders, onder- en bovengrondse mijnarbeiders, arbeiders in de nevenbedrijven, van laag tot hoog tegen elkaar, in totaal 160 personen. Het was een massakamp tussen Staatsmijn Maurits enerzijds en de Chemische bedrijven anderzijds'. Niet dat de uitslag er nog veel toe doet, maar het is voor de ex-mijnwerkers toch leuk om te weten dat de massakamp werd gewonnen door de Maurits, 4½-3½. Het ver-

slag, van de hand van H. Bollen, besluit met de weergave van een van de partijen en wel die tussen mej. Leenen (Maurits) en ir. Muller (Chemische Bedrijven).
Leenen - Muller
1.e4 c5 2.d4 b6 3.Pf3 Pc6 4.Lc4 e6 5.0-0 g6 6.c3 Lg7 7.a3 a5 8.d5 Pe5 9.Pxe5 Lxe5 10.g3 La6 11.Dd3 Lb7 12.f4 Lg7 13.Le3 Pf6 14.Pd2 Pg4 15.Ta2 Pxe3 16.Dxe3 0-0 17.b4 Df6 18.Tb2 Tfe8 19.bxc5 exd5 20.Txb6 Dxc3 21.Dxc3 Lxc3

Diagram 1

ZIE DIAGRAM 1

22.Lxd5?

In het artikel in 'Steenkool' is geen analyse bij de zetten gegeven, maar alleen op deze plek staat dan toch heel subtiel tussen haakjes een vraagteken en zoals schakers weten, is de betekenis van een vraagteken achter een zet niet gunstig. Het betekent dat het een zwakke zet is. 22.Lxd5 is hier inderdaad geen beste zet. Wit had gewoon kunnen slaan op b7, 22.Txb7, waarna had kunnen volgen 22...dxc4 23.Pxc4 Txe4 en dan zou wit een licht voordelige stelling hebben gehad. Misschien heeft witspeelster mej. Leenen deze variant wel bekeken en heeft zij hier geen goed gevoel over gehad.

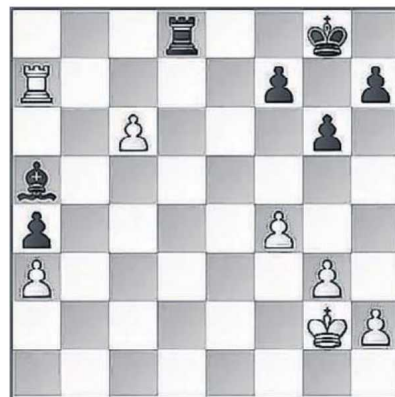

Diagram 2

22...Lxd5 23.exd5 Lxd2 24.Kg2 Le3 25.Tb5 a4 26.Te1 Ld2 27.Txe8+ Txe8 28.Tb7 Td8 29.c6 dxc6 30.dxc6 La5

In de notatie van de partij zoals die is afgedrukt bij het artikel in 'Steenkool' zijn enkele foutjes geslopen. Tot dusver was de partij niettemin goede te reconstrueren. Bij de 30e zet van zwart staat in het blad 30...Ld2-d5 genoteerd. Die zet is echter onmogelijk. De loper op d2 kan gewoonweg niet naar veld d5 gezet worden omdat de loper dan in een rechte lijn zou gaan. Vermoedelijk zal Ld2-a5 bedoeld zijn. Niet dat dat zo'n grootse zet is, maar als volgens de notatie de loper naar de 5e rij gaat, dan moet dat wel a5 zijn. Een andere reden om ervan uit te gaan dat hier Ld2-a5 bedoeld moet

zijn, is het antwoord van wit dat na die zet komt:

31.Ta7

ZIE DIAGRAM 2

Het verslag in 'Steenkool' zegt hier dat de tijd verstreken was. Kennelijk had men vantevoren een tijdstip bepaald waarop gestopt zou worden en de partijen die nog niet beëindigd waren, zouden gearbitreerd worden. Citaat: 'De partij werd na lang beraad remise verklaard. De arbitragecommissie was echter van meening, dat in den eindstand nog wel het een en ander 'inzat'. Wij noodigen onze schaakminnende lezers uit, een mogelijk betere eindbeslissing te geven.' Tsjja, het is heel begrijpelijk dat men destijds tot remise heeft besloten, want hoewel het geen stelling is die 'dicht' zit en er best wel wat inzit, is het voor beide partijen niet eenvoudig om te winnen. Nu, zoveel jaren later met een schaakcomputer bij de hand en meer tijd om de stelling te bestuderen, zou je zwart het voordeel van de twijfel geven. In de eindstelling moet zwart natuurlijk met de aangevallen loper wijken, bijvoorbeeld 31..Lc3 waarna wit de pion slaat 32.Txa4. Maar probeer dan als zwartspeler maar 'ns te winnen. Dat is voorwaar niet eenvoudig!

Mijnwerkers onder de schakers

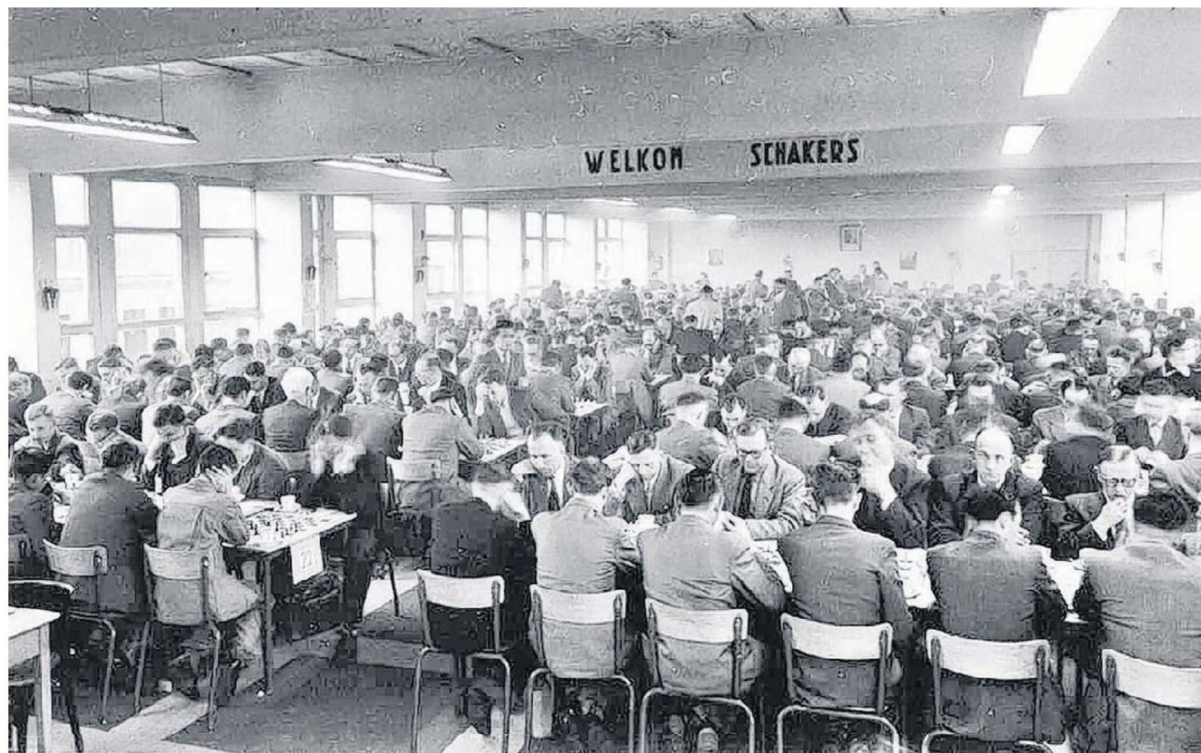
De bekendste mijnwerker onder de schakers, of zo u wil de bekendste schaker onder de mijnwerkers, was Alex Vinken (1912-1983) uit mijnwerkersplaats Spekholzerheide.

Vinken werd twintigmaal kampioen van Limburg en verwierf wereldfaam met een zelfbedachte openingstheorie. Hij was acht maanden ondergronds werkzaam en daarna bovengronds, voornamelijk in het magazijn van de Oranje Nassau I in Heerlen en de Oranje Nassau IV in Heksenberg. Hij had het geluk dat hij kon werken in een dagdienst van 's morgens acht tot 's middags vier uur, zodat hij het werk goed kon combineren met het schaken. Hij kreeg alle medewerking van hoofdbedrijfsingenieur F. Bianchi van de Oranje Nassau mijnen, die zelf een verwoed schaker en schaakpromotor was (en twee periodes voorzitter van de Limburgse schaakbond, 1927-1928 en 1929-1958).

Aan Vinken hebben we hier reeds de nodige kolommen besteed. Wat minder belicht is, is dat er nog veel meer mijnwerkers waren die schaakten. Sterker nog: schaken was heel bekend onder deze beroepsgroep. Vorige week meldden we daar reeds iets over (over de massakamp

tussen de Staatsmijn Maurits en de Chemische bedrijven in 1946 in Lutterade, met deelname door 160 personen). Het is erg opvallend dat met het grootste gemak van de wereld zoveel schakers op de been gebracht konden worden. Het schaken werd ook wel gezien als een sociale ontmoeting. In het verslag in bedrijfstijdschrift 'Steenkool' werd gemeld dat hoofdbedrijfsingenieur Bergstein bij die wedstrijd uitsprak dat hij het mooi vond dat de werkers van verschillende rangen en bedrijven schakend bij elkaar waren.

Beeld van de massakamp tussen Philips en de Mijnen.

(foto van Gerrit Veldhoen uit Spaubeek)

Citaat: 'Om zodoende elkaar beter te leren kennen en waardeeren'. Kijk aan: schaken als sociaal bindmiddel dat verbreedert en de rangen en standen doet vervagen! Nóg veel groter was een evenement in april 1953: een massakamp tussen

Philips en de Mijnen. Maar liefst 500 schakers uit de mijnstreek bestreden 500 Philips-personeelsleden (aan beide zijden moesten zelfs nog enkele honderden mensen teurgesteld worden; zij konden niet meedoen wegens plaatsgebrek). De

grote schouwburgzaal en nog drie andere zalen in het Philips Ontspanningsgebouw huisvestten 1.000 strijders! In een stoet van dertien met spandoeken versierde autobussen trokken 'de mijnen' naar Eindhoven en zegevierden.

Schoonheidsprijzen

Het begrip 'schoonheidsprijs' kan natuurlijk begrepen worden als een onderscheiding voor de mooiste deelneemster. Je denkt al gauw aan een miss met een kroontje.

Bij het schaken heeft een schoonheidsprijs een heel andere betekenis. Zo'n prijs wordt bij vele toernooien uitgelooft aan de speler of speelster die de mooiste partij heeft gespeeld. Op het Nederlands kampioenschap voor de jeugd in Venlo werd de schoonheidsprijs in de categorie A-jeugd toegekend aan Christov Kleijn. Met het geniale concept van een positioneel/strategisch kwaliteitsoffer wist hij de jury te overtuigen. Een partij om met volle teugen van te genieten:

Blom - Kleijn
1.d4 Pf6 2.c4 g6 3.Pc3 Lg7 4.e4 d6
5.f3 0-0 6.Le3 a6 7.Dd2 c6 8.Pge2 b5
9.Pg3 Pbd7 10.0-0-0 Da5 11.Kb1 b4
12.Pce2 c5 13.d5 Pb6 14.Pc1 Pa4
15.Pb3 Dc7 16.Lh6
ZIE DIAGRAM 1
16...Lh8!! 17.Lxf8 Kxf8 18.e5 Pe8
19.Pc1 Lxe5 20.Pd3 Lg7 21.h4 Tb8
22.Dc2 Da5 23.Pe4 Pc3+ 24.bxc3
bxc3+ 25.Ka1 Ld7 26.Tb1 La4 27.Dc1
Txb1+ 28.Kxb1 Db6+ 29.Ka1 c2+
30.Pe5 Lxe5+ 31.Db2 c1D mat (0-1)

Het zijn niet altijd een van de hoogst eindigende spelers die de schoonheidsprijs voor zich opeisen. Bij de A-meisjes ging de prijs naar Talitha Munnik die in de middenmoot eindigde.

Vlaar - Munnik
1.e4 c5 2.Pc3 Pc6 3.Pge2 g6 4.d4
cxd4 5.Pxd4 Lg7 6.Le3 d6 7.Le2 Pf6
8.0-0 0-0 9.f4 Ld7 10.Kh1 Pxd4
11.Lxd4 Lc6 12.Lf3 Dc7 13.a4 b6
14.Dd3 Tfd8 15.b4
ZIE DIAGRAM 2
Met 15.b4 heeft Shannon Vlaar haar

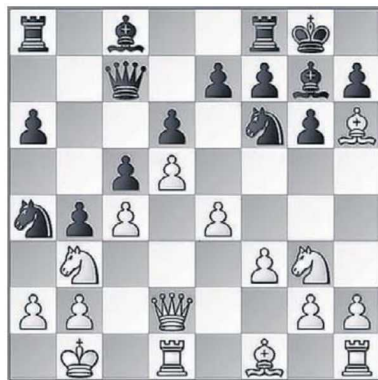

Diagram 1

damevleugel en diagonaal a1-h8 verzwakt. Talitha Munnik legt met de krachtige opmars e5 gevolgd door d5 de keerzijde van de witte opzet bloot. 15...e5!! 16.Le3 d5 17.exd5 e4 18.Pxe4 Pxe4 19.Dxe4 Lxd5 20.Lxb6 axb6 21.De2 Lxf3 22.Dxf3 Lxa1 23.Txa1 Dxc2 24.a5 Db2 25.Te1 Dxb4 (0-1)

• Als er een schoonheidsprijs zou bestaan voor schaakverslaggevers, dan zou Henk van Gool uit Venlo daar best voor in aanmerking kunnen komen. Henk was tijdens het NK jeugdschaak in Venlo een van de vrijwilligers in de persdienst. Zijn taak was het om elke dag een bulletin te verzorgen van de gebeurtenissen in de B-categorie. Hij deed dat met veel liefde en passie en

Diagram 2

wist elke dag een verslag te maken waar deelnemers en toeschouwers naar uitkeken. Ook maakte hij een gedicht, met de toepasselijke titel 'Schaakpassie'.

De ruggen recht, de stukken recht, de hoofden licht gebogen. De gezichten strak de monden stil, geen woord hier onvertogen. Geschoven wordt er, hout op hout. Gespeeld wordt er met vuur. De winnaar proeft de zoete smaak, de verliezer rest het zuur.

Uren spanning, telkens weer, soms tot de dageraad. Wat gaat er in de schaker om dat hij dit al doorstaat? En schreeuwt de geest van stoppen NU, dan gaat hij op één oor.

Maar breekt de dag aan, komt een vriend, dan gaat het spel weer door. De verleiding is nu eenmaal groot, het schaakspel is zo rijk. Overall moesten clubjes zijn, het liefst in elke wijk.

Men zegt dat schaken slimmer maakt. Schaken vormt de geest. Logisch denken, discipline, zoals men wel eens leest.

Het mooist is toch het stil contact, de touch van mens tot mens. Die dunne straal tussen gelijkgestemden, als zonlicht door een lens.

Men voelt de ander, weet de ander houdt ook van het spel. Met passie wordt er dan gespeeld...-maar dat weten jullie wel!

• De meeste schaakclubs hebben nu een zomerstop. Maar er zijn er toch ook nog de nodige die een programma hebben voor degenen die het schaken niet kunnen laten en ook tijdens de zomer willen spelen. Zo lopen er in Limburg diverse zomertoernooien. Een van de grootste evenementen is het Open Maastrichts Zomer Kampioenschap. Er wordt gespeeld op acht dinsdagavonden tot en met 25 augustus. Voor een overzicht van alle zomerwedstrijden in Limburg zie www.lisb.nl